

**TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ'NE
İLK DEFA ATANACAKLAR İÇİN
ZORUNLU YETERLİK VE YARIŞMA SINAVLARI**

**İÇ YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç

Madde 1 – Bu İç Yönetmelik; 5590 sayılı Kanunun 2567 sayılı Kanunla değiştirilen 86'ncı maddesi gereğince çıkarılan ve 1.9.1983 tarihinde yürürlüğe giren 83/6620 sayılı Personel Yönetmeliği'nin 10 uncu maddesine dayanılarak; Birliğe memur ve hizmetli olarak ilk defa atanacak kadrolu personelin seçimi amacıyla uygulanacak yeterlik ve yarışma sınavlarıyla ilgili esasları, sınav kurulunun kuruluş ve çalışma usullerini, yapılan sınavların ne şekilde değerlendirileceğini ve başarı sonuçlarının ilânını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

Madde 2 – Bu iç Yönetmelik hükümleri Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine ilk defa kadrolu memur, hizmeti veya sözleşmeyi ya da geçici olarak atanacak personeli kapsar.

Tanımlar :

Madde 3 – Bu İç Yönetmelikte geçen:

- a) Sınav: İlk defa Birliğe memur ve hizmetli olarak atanacak kadrolu personel için tertiplenerek yürütülen yeterlik ve yarışma sınavlarını;
- b) Yeterlik Sınavı: Belli konularda bilgi, yetiştirme ve öğrenimi gerektirmeyen görevlere alınacakların genel yetenek ve bilgilerini tesbit amacıyla yapılan sınavı;
- c) Yarışma Sınavı: Belli konularda bilgi, yetiştirme ve öğrenimi gerektiren görevlere alınacakların mesleki bilgi ve yeteneklerini tesbit amacıyla yapılan sınavı;
- d) Sınav Kurulu: Yeterlik ve yarışma sınav sorularını hazırlayan, uygulayan ve değerlendiren kurulları;
- e) Sınav Dönemi: Birbirini takip eden iki sınav arasında kalan süreyi; ifade eder.

**İKİNCİ BÖLÜM
SINAVLARA İLİŞKİN ESASLAR**

Temel İlkeler

Madde 4– Temel ilkeler şunlardır:

- a) Birliğe memur ve hizmetli olarak ilk defa atanacak kadrolu personelin yeterlik ve yarışma sınavı, sözleşmeli veya geçici olarak atanacak personelin ise sözlü (mülâkat) sınavı geçirmeleri asıldır.
- b) Sınavlar adayların öğrenim durumlarına göre yapılır.
- c) Sınavlarda gizlilik esastır. Bu husus başarı listeleri açıklanıncaya kadar devam eder.
- d) Sınav sonuçları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin sorumluluğunda değerlendirilir.
- e) Sınav sonuçları bir sınav dönemi için geçerlidir.
- f) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nce onaylanan ve ilân edilen başarı listelerine itiraz edilemez. '

Birlik'te İlk Defa Göreve Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar

Madde 5– İlk defa Birlik'te kadrolu bir göreve atanacaklar yeterlik ve yarışma sınavına girerler.

- a) Birlik'te bir göreve atanmak için başvuranların sayısı boş kadro sayısından fazla ise yeterlik ve yarışma;
- b) Başvuranların sayısı boş kadro sayısı kadar ya da daha az ise yalnızca yeterlik; sınavı yapılır.
Görevin belli konularda bilgi ve yetiştirme ve öğrenimi gerektirmemesi halinde aday sayısının boş kadrodan az veya çok olmasına bakılmaksızın yeterlik ve yarışma sınavının her ikisi de uygulanır.
- c) Yeterlik ve yarışma sınavına alınan adayların önce yeterlik sınavını kazanmaları asıldır. Yeterlik sınavını kazananlar sözlü (mülâkat) ve gerektiğinde uygulamalı yarışma sınavına alınırlar. Görevin gerektirdiği daktilo makinası, hesap makinası (v.b.) kullanma gibi özel becerilerin ölçülmesi uygulamalı olarak yapılır. Yeterlik ve yarışma sınavlarının başarı ortalaması kesin başarı sonucunu gösterir.

Sınava Tâbi Tutulmadan Atanacaklar

Madde 6 – Birliğin görevleri ile ilgili konularda yüksek öğrenim görenler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde yer alan Teknik Hizmetler, (Bu sınıfa giren Yüksek Mühendis, Mühendis, Yüksek Mimar, Mimar, unvanını almış olanlar) Sağlık ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri ile Avukatlık Hizmetleri Sınıflarına dahil olup bu görevler için boş kadro bulunması ve sınavlarla ilgili duyuruda; boş kadrolar için belirtilen özellikleri ve öğrenimi görmüş bulunanlardan 83/6620 sayılı Personel Yönetmeliğinin 9 uncu maddesindeki şartları taşımaları halinde sınavsız olarak atanabilirler.

Ancak bunlardan başvuranların sayısı boş kadro sayısından fazla olması halinde yarışma sınavı yapılır.

Ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi herhangi bir kamu kuruluşunda çalışanlardan; adaylığı kalkmış ve son üç yıl olumlu sicil almış bulunanlardan durumlarına uygun görev ve kadro bulunması halinde sınava tâbi tutulmadan naklen atama yapılabilir.

Sınav Dönemi

Madde 7 – Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin personel ihtiyacı ve kadro durumu dikkate alınarak Yönetim Kurulunun tesbit edeceği zamanlarda sınav açılır. Sınav sonuçları ve başarı yalnız Birlik ve o sınav dönemi için geçerlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM YETERLİK VE YARIŞMA SINAVININ HAZIRLANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Duyurma

Madde 8– İlk defa Birlik'te kadrolu bir göreve atanacaklar için açılacak sınavlar uygun görülecek yayın vasıtalarıyla, sınav tarihinden önce duyurulur. Bu duyuruda:

- a) Boş kadroların sayıları,
- b) Sınıf, unvan ve dereceleri,
- c) Alınacak adaylarda aranan genel ve özel şartlar,
- d) Başvurmanın başlangıç ve bitiş tarihleri ile başvurulacak yer, e) Görevim gerektirdiği öğrenim düzeyi ile bölümü,
- f) Sınavların yeri ve zamanı, g) Sınavların şekli,
- h) Sınavsız girilebilecek ya da yalnızca yarışma sınavı gerektiren görevleri, ı) Gerek görülen diğer bilgiler,

ayrıca belirtilir.

İlk Defa Birlik'te Bir Göreve Atanmak İçin

Başvuracak Adaylarda Aranan Şartlar

Madde 9–

- a) Genel Şartlar:
 1. Türk vatandaşı olmak, (25.9.1981 tarihli ve 2527 sayılı Kanun Hükümleri saklıdır.)
 2. Yaşı 18'den küçük 40'tan büyük olmamak, (Naklen alınacak memurlar ile sözleşmeli personel için 40 yaş şartı aranmaz.)
 3. En az ortaokul mezunu olmak, (Hizmetliler için en az ilkokul mezunu olmak.)
 4. Kamu haklarından yoksun bulunmamak,
 5. Taksirli suçlar hariç ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis yahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçtan dolayı hapis cezasıyla hükümlü bulunmamak,
 6. Askerlikle ilgili olmamak veya askerlik çağına gelmemiş bulunmak, askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış veya ertelenmiş veya yedek sınıfına geçirilmiş olmak,
 7. Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut veya akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özürülü bulunmamak,
 8. Oda, Borsa veya Birlik'ten iki defadan fazla istifa suretiyle ayrılmış olmamak,
 9. Oda, Borsa veya Birlik'ten; daha önce, işine cezaen son verilmek suretiyle çıkartılmış olmamak.
- b) Özel Şartlar:
 1. Girebileceklerin sınıfın gerektirdiği öğretim ve eğitim kurumlarının birinden diploma almak,
 2. Görev ve çalışma yönetmeliklerinde belirtilen diğer şartlara haiz bulunmak, gerekmektedir.

Genel ve Özel Şartların Belgelendirilmesi

Madde 10 – Birlik'te ilk defa kadrolu bir göreve atanacaklar;

a) Genel Şartlar:

1. Türk vatandaşı olduklarını ve yaşlarını, nüfus hüviyet cüzdanı veya onaylı örneği (gerekliyse kazai rüşt kararı veya onaylı örneği)

2. Öğrenim durumlarını, diploma asılları veya noterce onaylı örnekleriyle, diplomaları düzenlenmemiş olması halinde öğrenim durumlarını belirtmek üzere ilgili kurumlarca usulüne göre verilecek daha sonra diploma veya örnekleriyle değiştirilecek belgelerle, öğrenimlerini yabancı ülkelerde yapanların, öğrenimlerinin denkliği, Milli Eğitim Gençlik ve Spor ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca onaylanmış olması şarttır.

3. Hükümlü veya kamu haklarından yoksun bulunmadıklarını, Cumhuriyet Savcılığından alacakları belgelerle,

4. Askerlik durumlarını gereğine göre nüfus hüviyet cüzdanı, terhis belgesi asılları veya onaylı örnekleri veya askerlik şubelerinden alacakları belgelerle,

5. Sağlık durumlarını, hükümet tabipliklerinden alacakları sağlık raporu ile (sağlık kurulu raporu gerekli olan görevler ayrıca belirtilmişse, resmi sağlık kurumlarından alacakları kurul raporu ile belgelendireceklerdir.)

b) Özel Şartlar:

Birlikçe yapılan sınav duyurusunda belirtilen özel şartlar yine belirtilen yerlerden alınacak belgelerle belgelendirilir.

Başvurma

Madde 11 – Birlik'te görev almak için sınava girmek isteyenler, alacakları "Başvuru Formu" köşesine yeni bir vesikalık fotoğraflarını yapıştırıp formu doldurduktan sonra, duyuruda belirtilen gün akşamına kadar çalışma saatleri içinde Birlik Personel Müdürlüğüne teslim ederler.

Başvuru Formuna:

a) Öğretim belgesi veya noterden onanmış sureti,

b) Nüfus hüviyet cüzdanı veya onanmış sureti,

c) Savcılıktan alacakları iyi hal kağıdı,

d) İki adet fotoğraf,

eklenir. Adaylar, başvuru formunda hangi göreve talip olduklarını belirtmek zorundadır.

Formların İncelenmesi

Madde 12– Başvuru formları Personel Müdürlüğüne gerekli şartları taşıyıp taşımadıkları yönünden incelenir. Şartları taşıyanlara sınava giriş belgesi verilir.

Sınav Kurullarının Kuruluşu ve Görevleri

Madde 13– Birlik Merkezince bir ve gerektiğinde birden fazla Sınav Kurulları kurulur. Bu kurullar, Birlik Genel Sekreterinin başkanlığında ve onun görevlendireceği üç kişiden oluşur. Birlik Personel Müdürlüğü kurulun tabi üyesidir.

Sınav kurulu, soruları hazırlamak, sınav sonuçlarını değerlendirmek, başarı listesini hazırlamakla görevlidir.

Sınav Şekilleri

Madde 14 – Yeterlik ve yarışma sınavları yazılı olarak yapılır. yarışma sınavı gerektiğinde görevin özelliği gözönünde tutularak sözlü (mülakat) veya uygulamalı yahut her ikisi bir arada yapılabilir. Ancak, yarışma sınavının yazılı olarak yapılması gerekli görüldüğünde yeterlik sınavı soruları yanında ayrıca mesleki bilgi ve becerilerini de ölçecek sorulara ağırlık verilebilir.

Yeterlik Sınavı Konuları

Madde 15 – İlk defa Birlik'te görev alacaklar yapılacak olan yeterlik sınavı sorularında aşağıda belirtilen özellikler ağırlık kazanır.

a) Atatürk İlke ve İnkılapları,

b) Temel yurttaşlık bilgileri,

c) Türkiye Cumhuriyeti Tarihi ve Türkiye Coğrafyası ile ilgili olarak sosyal bilimlerdeki temel kavram ve ilkeler,

d) Özellikle günlük hayatta yeri ve önemi olanlar üzerinde durulmak koşuluyla fen bilimlerindeki temel kavram ve ilkeler,

e) Haber ve düşünceleri anlama ve anlatma Türkçe'yi kullanma gücü,

f) Matematiksel kavram ve ifadelerden yararlanma gücü.

Sınav Soruları

Madde 16 – Sınav soruları başvuranların girecekleri sınıf ve kadro için aranan öğrenim koşulunu sağlayan öğrenim kurumlarının ders programlarına göre hazırlanır. Sorular:

1. İlkokul Mezunları İçin:
 - a) Sosyal bilgiler (Yurttaşlık bilgisine ağırlık verilir)
 - b) Matematik,
 - c) Türkçe Kompozisyon.
2. Orta ve Dengi Okul Mezunları İçin:
 - a) Sosyal Bilgiler (Yurttaşlık bilgisine ağırlık verilir.)
 - b) Matematik,
 - c) Türkçe Kompozisyon
3. Lise ve Dengi Okul Mezunları için:
 - a) Türkçe Kompozisyon,
 - b) Matematik (Edebiyat kolu)
 - c) Sosyal Bilgiler Türkiye Cumhuriyeti Tarihi.
4. Üniversite ve Yüksek Okul Mezunları İçin:
 - a) Türkçe Kompozisyon,
 - b) Birlik'te alacakları görevin gerektirdiği özel bilgiler,
 - c) Türkiye Cumhuriyeti tarihi,
şeklinde tanzim edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SINAVLARIN YÜRÜTÜLMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Sınavların Başlaması ve Tutanaklar

Madde 17 – Sınavlar duyurulan gün ve saatte başlar. Sınav sorulan, yoklama yapıp sınava katılanlarla, katılmayanların tutanakla tesbit edilmesinden sonra sınav kurulu başkanı tarafından adayların önünde ağız kapalı ve mühürlü sınav sorulan açılır ve gerekli açıklama yapılarak sınava başlanır.

Sınavlar belirlenen sürenin bitmesi ile sonuçlanır. Sınavın bitiminde, başlayışını, akışını ve bitimini gösterir bir tutanak hazırlanır ve bu tutanak sınav kurulu tarafından imzalanır.

Değerlendirme

Madde 18– Yazılı, sözlü veya uygulamalı sınavların değerlendirilmesi:

a) Yazılı Sınavlar:

Yazılı sınavlarda çok sorulu objektif testlerin uygulanması halinde değerlendirme bilgi işlem esaslarına göre yapılır.

Değerlendirme yüz tam puan üzerinden yapılır, altmış tam puan alanlar başarılı sayılır. Ancak boş kadro sayısından daha az sayıda adayın bu baraj puanı aşması halinde, baraj puanı Genel Sekreterin başkanlığında sınav kurulunun kararı ile yeniden tesbit edilebilir.

Uzun cevaplı yazılı sınavların kesin puanı, sınav sorularını değerlendirmekle görevli kurul üyelerinin verdikleri puanların aritmetik ortalaması alınarak bulunur.

b) Sözlü veya Uygulamalı ya da Konuşmalı (Mülâkat) Sınavları:

Sözlü (mülâkat) veya uygulamalı sınavda, yazılı sınavda olduğu gibi kurul üyelerinin ayrı ayrı verecekleri puanların aritmetik ortalaması alınarak bulunur.

Başarı Listesi

Madde 19– Bir tek sınav uygulandığında o sınavın notları, birden fazla sınav uygulandığında uygulanan sınavlarda alınan notların ortalamaları başarı sonuçlarını gösterir. Başarı sonuçları en yüksek nottan başlamak üzere sıraya konarak bir başarı listesi hazırlanır. Bu listede duyurulan boş kadro sayısı kadar asil, diğerleri yedek olarak sınavı kazanmış sayılırlar. Başarı sırasını gösteren liste kurul üyelerince imzalanır ve Genel Sekreterliğe teslim edilir.

Başarı listesi Birlik Merkezinde görülecek bir yere asıldığı gibi, başarılı olanlara, Genel Sekreterlikçe duyuru yapılarak en geç (15) içinde Birlik Personel Müdürlüğüne başvurmaları istenir.

Belirtilen bu süre içinde başvurmayanlar haklarını kaybederler. Yerlerine yedek listeden yenileri seçilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Sınavları Geçersiz Sayılacak Olanlar

Madde 20 – Sınavlarda:

- a) Kopye girişiminde bulunanlarla, kopye çekenler,
- b) Bir başkasının yerine sınava girdiği tesbit edilenler,
- c) Sınav düzenine aykırı davranışlarda bulunanlar,
- d) Sahte evrak düzenledikleri veya sahte beyanda buldukları tesbit olunanlar hakkında bir tutanak düzenlenerek sınavları geçersiz sayılır ve haklarında gerekli kanuni işlem yapılır.

Sınavların İptalini Gerektiren Haller

Madde 21– Aşağıda sayılan hallerde Yönetim Kurulunca alınacak kararla sınavlar iptal edilebilir:

- a) Sınav sorularının çalınmış olduğunun tesbiti,
- b) Soruların belirlenen saatten önce açıldığının tesbiti,
- c) Soruların yetkili olmayan kişilerce sınavdan önce görüldüğünün tesbiti.

Belgelerin Saklanması

Madde 22– Sınavlarda başarı göstererek atamaları yapılan adayların jüri tarafından imzalanan belgeleri özlük dosyalarında saklanır.

Boş kadro olmaması nedeniyle ataması yapılamayanların sınav evrakı Personel Müdürlüğüne saklanır. Sınavlara ait bütün evrak bir sınav dönemi saklanır ve bu süre sonunda bir tutanakla imha edilir. Ancak, kanuni süresi içinde yargı yoluna başvuranların evrakı dava sonuçlanıncaya kadar saklanır.

Posta Gecikmeleri

Madde 23 – Sınav işlemlerinin yürütülmesi sırasında postadaki vaki gecikmeler dikkate alınmaz.

Sözleşmeli ve Geçici Personelin Atanması

Madde 24 – 83/6620 sayılı Personel Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin (b) ve (c) fıkralarında açıklanan sözleşmeli ve geçici personel atanmasında;

Başvuran adaylardan aynı Yönetmeliğin 9, 11 ve 21 inci maddelerinde belirtilen şartları taşımaları halinde yalnızca mülâkat sınavının yapılması yeterlidir.

Tereddütlerin Çözümü

Madde 25– Bu İç Yönetmeliğin uygulanmasında ortaya çıkacak tereddütleri çözüme Yönetim Kurulu Yetkilidir.

Yürürlük

Madde 26 – Bu İç Yönetmelik, Yönetim Kurulunun 17/1/1984 tarih, 84/127 sayılı toplantısında görüşülerek kabul edilmiş ve aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

